Verordnungsblatt
für das Generalgouvernement

Dziennik Rozporządzeń
dla Generalnego Gubernatorstwa

1942	Ausgegeben zu Krakau, den 30. Oktober 1942 Wydano w Krakau, dnia 30 października 1942 r.	Nr. 91

Inhalt / Treść

Verordnung

über die nichtdeutsche Gerichtsbarkeit im Distrikt Galizien und die Überleitung der Rechtspflege in den ehemals sowjetischen Gebietsteilen.

Vom 19. Oktober 1942.

Auf Grund des § 5 Abs. 1 des Erlasses des Führers vom 12. Oktober 1939 (Reichsgesetzbl. I S. 2077) verordne ich:

Erster Abschnitt.

Nichtdeutsche Gerichtsbarkeit im Distrikt Galizien.

§ 1

Die nichtdeutsche Gerichtsbarkeit einschließlich der Advokatur und des Notariats wird im Distrikt Galizien nach den die Gerichtsorganisation und das gerichtliche Verfahren regelnden Gesetzen und Verordnungen, die am 31. August 1939 in diesem Gebiet gültig waren, ausgeübt.

§ 2

(1) Die nichtdeutsche Gerichtsbarkeit wird durch Burggerichte, Bezirksgerichte und das Appellationsgericht in Lemberg ausgeübt.

(2) Der Gouverneur des Distrikts (Abteilung Justiz) bestimmt, welche Burggerichte und Bezirksgerichte errichtet werden. Ihm obliegt auch die Einteilung der Gerichtsbezirke.

(3) Die nichtdeutsche Gerichtsbarkeit einschließlich der Advokatur und des Notariats untersteht der unmittelbaren Dienstaufsicht des Gouverneurs des Distrikts (Abteilung Justiz).

§ 3

(1) Die Gerichtssprache ist ukrainisch.

(2) Vor einem Burggericht, in dessen Bezirk mindestens ein Fünftel der Bevölkerung polnischer

Rozporządzenie

o nieniemieckim sądownictwie w Okręgu Galizien (Galicja) i o przejęciu wymiaru sprawiedliwości na byłych sowieckich częściach obszarów.

Z dnia 19 października 1942 r.

Na podstawie § 5 ust. 1 Dekretu Führer'a z dnia 12 października 1939 r. (Dz. U. Rzeszy Niem. I str. 2077) rozporządzam:

Rozdział pierwszy.

Nieniemieckie sądownictwo w Okręgu Galizien (Galicja).

§ 1

Nieniemieckie sądownictwo, łącznie z adwokaturą i notariatem, wykonuje się w Okręgu Galizien (Galicja) według ustaw i rozporządzeń, normujących organizację sądową i postępowanie sądowe, które obowiązywały na tym obszarze w dniu 31 sierpnia 1939 r.

§ 2

(1) Nieniemieckie sądownictwo wykonują sądy grodzkie, sądy okręgowe i Sąd Apelacyjny we Lwowie.

(2) Gubernator Okręgu (Wydział Sprawiedliwości) postanawia, które sądy grodzkie i okręgowe będą utworzone. Do niego należy również podział okręgów sądowych.

(3) Nieniemieckie sądownictwo, łącznie z adwokaturą i notariatem, podlega bezpośredniemu nadzorowi służbowemu Gubernatora Okręgu (Wydziału Sprawiedliwości).

§ 3

(1) Językiem sądowym jest język ukraiński.

(2) Przed sądem grodzkim, w którego okręgu co najmniej jedna piąta ludności jest pochodze-

Stammeszugehörigkeit ist, ist die polnische Sprache in Schriftsätzen und in mündlichen Verhandlungen zugelassen. Dies gilt auch für Sachen, die aus solchen Burggerichtsbezirken erwachsen und vor dem übergeordneten Bezirksgericht oder dem Appellationsgericht oder bei der Prokuratur anhängig sind.

(3) Der Gouverneur des Distrikts (Abteilung Justiz) gibt bekannt, für welche Burggerichte die Vorschrift des Abs. 2 anwendbar ist; er bestimmt die Art der Bekanntmachung.

§ 4

Soweit in dieser Verordnung nicht etwas anderes bestimmt ist, werden im Distrikt Galizien sinngemäß angewendet:

1. die Verordnung über die polnische Gerichtsbarkeit im Generalgouvernement vom 19. Februar 1940 (VBlGG. I S. 64) und die Durchführungsvorschriften hierzu vom 1. August 1940 (VBlGG. II S. 411) und vom 26. Juni 1942 (VBlGG. S. 353);
2. die Verordnung über den Übergang von Rechtssachen in der deutschen und polnischen Gerichtsbarkeit vom 19. Februar 1940 (VBlGG. I S. 68);
3. die Verordnung über die Aufhebung der Gerichtsferien in der polnischen Gerichtsbarkeit vom 22. Juni 1940 (VBlGG. I S. 207).

Zweiter Abschnitt.

Überleitung der Rechtspflege.

§ 5

(1) Strafverfahren, die in den ehemals sowjetischen Gebietsteilen des Generalgouvernements bei einer sowjetischen Justizbehörde anhängig waren, werden nicht fortgesetzt. Sowjetische Straferkenntnisse, die in diesen Gebietsteilen ergangen sind, haben keine Rechtswirkung mehr.

(2) Auf Anordnung der deutschen Anklagebehörde können

a) Strafverfahren weitergeführt werden, die vor der Eingliederung des im Abs. 1 bezeichneten Gebietes in die Sowjetunion bei einer polnischen Justizbehörde anhängig waren;
b) rechtskräftige Straferkenntnisse vollstreckt werden, die vor der Eingliederung dieses Gebietes in die Sowjetunion ergangen sind;
c) neue Verfahren wegen Straftaten eingeleitet werden, die in diesem Gebiet vor dem 1. August 1941 begangen und noch nicht oder nicht hinreichend gesühnt sind.

§ 6

(1) In der bürgerlichen Rechtspflege werden in den ehemals sowjetischen Gebietsteilen des Generalgouvernements Verfahren, die bei den Gerichten des ehemaligen polnischen Staates oder bei den sowjetischen Gerichten anhängig waren, nicht fortgesetzt.

(2) Aus Titeln, die in diesen Gebieten von sowjetischen Gerichten erlassen oder vor sowjetischen Notaren errichtet sind, kann nicht vollstreckt werden. Entscheidungen sowjetischer Gerichte stehen der erneuten gerichtlichen Geltendmachung des von der Entscheidung betroffenen Anspruchs nicht entgegen, es sei denn, daß der Anspruch bereits erfüllt ist.

(3) Aus Titeln, die von Gerichten des ehemaligen polnischen Staates erlassen oder vor Notaren des ehemaligen polnischen Staates errichtet sind, kann

nia polskiego, język polski jest dopuszczony w postępowaniu pisemnym i przy rozprawach ustnych. To samo obowiązuje również w sprawach, powstałych w tych okręgach sądów grodzkich, a zawisłych w instancyjnie wyższym sądzie okręgowym lub sądzie apelacyjnym albo w prokuraturze.

(3) Gubernator Okręgu (Wydział Sprawiedliwości) podaje do wiadomości, do których sądów grodzkich stosuje się przepis ust. 2; on oznacza sposób obwieszczenia.

§ 4

O ile w rozporządzeniu niniejszym nie postanowiono inaczej, w Okręgu Galizien (Galicja) stosuje się odpowiednio:

1. rozporządzenie o sądownictwie polskim w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 19 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 64) i rozporządzenia wykonawcze do tegoż z dnia 1 sierpnia 1940 r. (Dz. Rozp. GG. II str. 411) i z dnia 26 czerwca 1942 r. (Dz. Rozp. GG. str. 353);
2. rozporządzenie o przejściu spraw prawnych w sądownictwie niemieckim i polskim z dnia 19 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 68);
3. rozporządzenie w sprawie uchylenia ferii sądowych w sądownictwie polskim z dnia 22 czerwca 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 207).

Rozdział drugi.

Przejęcie wymiaru sprawiedliwości.

§ 5

(1) Postępowań karnych, zawisłych przed sowiecką władzą wymiaru sprawiedliwości na byłych sowieckich częściach obszaru Generalnego Gubernatorstwa, nie prowadzi się dalej. Sowieckie orzeczenia karne, wydane na tych częściach obszaru, nie mają więcej skutku prawnego.

(2) Na zarządzenie niemieckiej władzy oskarżenia można

a) prowadzić dalej postępowania karne, które przed wcieleniem oznaczonego w ust. 1 obszaru do Związku Sowieckiego zawisły przed polską władzą wymiaru sprawiedliwości;
b) wykonać prawomocne orzeczenia karne, wydane przed wcieleniem tego obszaru do Związku Sowieckiego;
c) wszcząć nowe postępowania na skutek czynów karalnych, popełnionych na tym obszarze przed dniem 1 sierpnia 1941 r., a jeszcze nie odcierpianych lub niedostatecznie odcierpianych.

§ 6

(1) Na byłych sowieckich częściach obszaru Generalnego Gubernatorstwa nie prowadzi się dalej postępowań z zakresu cywilnego wymiaru sprawiedliwości, zawisłych w sądach byłego Państwa Polskiego lub w sądach sowieckich.

(2) Z tytułów, wydanych na tych obszarach przez sądy sowieckie lub sporządzonych przed sowieckimi notariuszami, nie można prowadzić egzekucji. Rozstrzygnięcia sądów sowieckich nie stoją na przeszkodzie ponownemu sądowemu dochodzeniu roszczenia do którego odnosi się rozstrzygnięcie, chyba że roszczenie jest już zaspokojone.

(3) Można prowadzić egzekucję z tytułów, wydanych przez sądy byłego Państwa Polskiego lub sporządzonych przed notariuszami byłego Pań-

vollstreckt werden. Die Einwendungen gegen den in dem Titel festgestellten Anspruch, die sich auf Änderungen der Rechtslage infolge der Sowjetherrschaft stützen, können im Wege der Klage (§ 767 ZPO., Art. 566 poln. ZPO.) geltend gemacht werden. Bei Anwendung des Art. 566 poln. ZPO. braucht der Klage ein schriftlicher Beweis nicht beigefügt zu werden.

stwa Polskiego. Zarzutów przeciwko roszczeniu ustalonemu w tytule, polegających na zmianach stanu prawnego z powodu rządów sowieckich, można dochodzić drogą pozwu (§ 767 kpc i art. 566 polsk. kpc). Przy zastosowaniu art. 566 polsk. kpc do pozwu nie potrzeba dołączać pisemnego dowodu.

Dritter Abschnitt.

Inkrafttreten.

§ 7

Diese Verordnung tritt am Tage der Verkündung in Kraft.

Krakau, den 19. Oktober 1942.

Der Generalgouverneur
In Vertretung
Bühler

Rozdział trzeci.

Wejście w życie.

§ 7

Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Krakau, dnia 19 października 1942 r.

Generalny Gubernator
W zastępstwie
Bühler

Dritte Durchführungsvorschrift

zur Verordnung vom 19. Februar 1940 über die polnische Gerichtsbarkeit im Generalgouvernement.

Vom 20. Oktober 1942.

Zur Durchführung der Verordnung vom 19. Februar 1940 über die polnische Gerichtsbarkeit im Generalgouvernement (VBlGG. I S. 64) bestimme ich zu § 4 der Verordnung:

§ 1

§ 21 des Gesetzes vom 20. März 1874 über die Anlegung von Grundbüchern und über die innere Einrichtung dieser Bücher (galiz. LGBl. Nr. 29) wird wie folgt geändert:

1. Die Nr. 5 des Abs. 1 erhält folgende Fassung:
   „5. die mit dem Besitz der Liegenschaften verbundenen und die auf ihnen haftenden Rechte, Lasten und sonstigen Beschränkungen zu ermitteln."
2. An die Stelle des bisherigen Abs. 2 treten die folgenden neuen Absätze 2 und 3:
   „(2) Der mit der Anlegung der Grundbücher betraute Richter kann den Eigentümer oder sonstige Personen über Lasten und Beschränkungen, insbesondere über Hypothekenrechte, als Zeugen unter Eid vernehmen. Die Aussage kann nicht aus den im Art. 285 § 2 der poln. Zivilprozeßordnung bezeichneten Gründen verweigert werden.

   (3) Rechte, die sich aus Urkunden ergeben, die zum Zwecke des Erwerbes dinglicher Rechte an nichtverbücherten Liegenschaften hinterlegt wurden, sind bei den Erhebungen von Amts wegen zu berücksichtigen. Für den Rang ist der Eingang des Antrags auf Hinterlegung maßgebend."

§ 2

Das Gesetz vom 25. Juli 1871 betreffend das im Falle der Anlegung, Ergänzung, Wiederherstellung oder Änderung von Grund- oder Bergbüchern zum Zwecke der Richtigstellung derselben einzuleitende Verfahren (österr. RGBl. Nr. 96) wird wie folgt geändert:

Trzecie postanowienie wykonawcze

do rozporządzenia z dnia 19 lutego 1940 r. o sądownictwie polskim w Generalnym Gubernatorstwie.

Z dnia 20 października 1942 r.

Celem wykonania rozporządzenia z dnia 19 lutego 1940 r. o sądownictwie polskim w Generalnym Gubernatorstwie (Dz. Rozp. GG. I str. 64) postanawiam do § 4 rozporządzenia:

§ 1

§ 21 ustawy z dnia 20 marca 1874 r. o założeniu ksiąg gruntowych i wewnętrznym urządzeniu tych ksiąg (gal. Dz. u. kr. Nr 29) zmienia się jak następuje:

1. Punkt 5 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:
   „5. wyśledzenie połączonych z posiadaniem nieruchomości oraz ciążących na nich praw, ciężarów i innych ograniczeń."
2. W miejsce dotychczasowego ust. 2 wstępują następujące nowe ustępy 2 i 3:
   „(2) Sędzia, któremu poruczono założenie ksiąg gruntowych, może przesłuchać w charakterze świadków pod przysięgą właściciela lub inne osoby na okoliczności dotyczące ciężarów i ograniczeń, a w szczególności na okoliczności dotyczące praw hipotecznych. Nie można odmówić zeznania z przyczyn wymienionych w art. 285 § 2 pol. kodeksu postępowania cywilnego.

   (3) Prawa, wynikające z dokumentów złożonych w celu nabycia praw rzeczowych na nieruchomościach nie wpisanych do ksiąg gruntowych, należy w dochodzeniach uwzględnić z urzędu. Dla pierwszeństwa miarodajna jest chwila wpłynięcia wniosku o złożenie."

§ 2

Ustawę z dnia 25 lipca 1871 r. o postępowaniu, mającym się zarządzić w celu ustalenia ksiąg gruntowych lub górniczych w razie ich założenia, uzupełnienia, wznowienia lub zmiany (austr. Dz. u. p. Nr 96), zmienia się jak następuje:

1. Nach § 17 wird folgender § 17a eingefügt:

„§ 17a

Die in den §§ 5 und 14 vorgesehenen Edikte können hinsichtlich der im Zeitpunkt der Eröffnung des neuen Grundbuches eingetragenen Rechte miteinander verbunden werden. Sind im Laufe der ersten Ediktalfrist Rechte angemeldet worden, so ist das zweite Edikt erneut, jedoch nur für diese Rechte zu erlassen."

2. § 23 erhält unter Streichung des Abs. 2 folgende Fassung:

„Die nach diesem Gesetz zu erlassenden Edikte sind im Amtlichen Anzeiger für das Generalgouvernement einmal zu veröffentlichen und in den Gemeinden, in welchen sich die durch die vorzunehmenden Amtshandlungen berührten Liegenschaften befinden, in ortsüblicher Weise bekanntzumachen."

Krakau, den 20. Oktober 1942.

Der Generalgouverneur
Im Auftrag
Wille

1. Po § 17 wstawia się następujący § 17a:

„§ 17a

Edykty przewidziane w §§ 5 i 14 można wspólnie połączyć odnośnie do praw wpisanych w chwili otwarcia nowej księgi gruntowej. Jeżeli prawa zostały zgłoszone w ciągu pierwszego terminu edyktalnego, to należy wydać drugi edykt ponownie, jednak tylko dla tych praw."

2. § 23 przy wykreśleniu ust. 2 otrzymuje następujące brzmienie:

„Edykty, które mają być wydane według niniejszej ustawy, należy ogłosić jeden raz w Dzienniku Urzędowym dla Generalnego Gubernatorstwa oraz podać do wiadomości w sposób przyjęty miejscowo w gminach, w których znajdują się nieruchomości, mające być przedmiotem zamierzonych czynności urzędowych."

Krakau, dnia 20 października 1942 r.

Generalny Gubernator
Z polecenia
Wille

Vierte Durchführungsvorschrift

zur Verordnung vom 19. Februar 1940 über die polnische Gerichtsbarkeit im Generalgouvernement.

Vom 21. Oktober 1942.

Zur Durchführung der Verordnung über die polnische Gerichtsbarkeit im Generalgouvernement vom 19. Februar 1940 (VBlGG. I S. 64) bestimme ich:

I.

Zu § 1 Abs. 3:

(1) Vor einem Burggericht, in dessen Bezirk mehr als die Hälfte der Bevölkerung ukrainischer Stammeszugehörigkeit ist, ist die Gerichtssprache ukrainisch.

(2) Ist in einem solchen Burggerichtsbezirk mindestens ein Fünftel der Bevölkerung polnischer Stammeszugehörigkeit, so ist die polnische Sprache in Schriftsätzen und in mündlichen Verhandlungen zugelassen.

(3) Die Vorschriften der Absätze 1 und 2 gelten auch für Sachen, die aus einem solchen Burggerichtsbezirk erwachsen und vor dem übergeordneten Bezirksgericht oder dem Appellationsgericht oder bei der Prokuratur anhängig sind.

(4) Der Gouverneur des Distrikts (Abteilung Justiz) gibt bekannt, für welche Burggerichte die Vorschriften der Absätze 1 bis 3 anwendbar sind; er bestimmt die Art der Bekanntmachung.

II.

Diese Durchführungsvorschrift tritt am Tage der Verkündung in Kraft. Sie gilt nicht im Distrikt Galizien.

Krakau, den 21. Oktober 1942.

Der Generalgouverneur
Im Auftrag
Wille

Czwarte postanowienie wykonawcze

do rozporządzenia z dnia 19 lutego 1940 r. o sądownictwie polskim w Generalnym Gubernatorstwie.

Z dnia 21 października 1942 r.

Celem wykonania rozporządzenia o sądownictwie polskim w Generalnym Gubernatorstwie z dnia 19 lutego 1940 r. (Dz. Rozp. GG. I str. 64) postanawiam:

I.

Do § 1 ust. 3:

(1) W sądzie grodzkim, w którego okręgu więcej aniżeli połowa ludności jest pochodzenia ukraińskiego, językiem sądowym jest język ukraiński.

(2) Jeżeli w okręgu takiego sądu grodzkiego co najmniej jedna piąta ludności jest pochodzenia polskiego, to język polski jest dopuszczony w postępowaniu pisemnym i przy rozprawach ustnych.

(3) Przepisy ustępów 1 i 2 obowiązują także w sprawach, powstałych w takim okręgu sądu grodzkiego a zawisłych w instancyjnie wyższym sądzie okręgowym lub sądzie apelacyjnym albo w prokuraturze.

(4) Gubernator Okręgu (Wydział Sprawiedliwości) podaje do wiadomości, do których sądów grodzkich należy stosować przepisy ustępów 1 do 3; on oznacza sposób obwieszczenia.

II.

Niniejsze postanowienie wykonawcze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Nie obowiązuje ono w Okręgu Galizien (Galicja).

Krakau, dnia 21 października 1942 r.

Generalny Gubernator
W zastępstwie
Wille

Herausgegeben von dem Amt für Gesetzgebung in der Regierung des Generalgouvernements, Krakau 20, Regierungsgebäude. Druck: Zeitungsverlag Krakau-Warschau G.m.b.H. Krakau, Poststraße 1.
Wydawany przez Urząd dla Ustawodawstwa w Rządzie Generalnego Gubernatorstwa, Krakau 20, Gmach Rządowy. Druck: Zeitungsverlag Krakau-Warschau, Spółka z ogr. odp. Krakau, Poststrasse 1.